

Affärsvillkor påverkar arbetsförhållanden

Den bristfälliga konkurrensen i byggsektorn har påpekats i många sammanhang. Mindre diskuterat är att de affärsvillkor som gäller i byggbranschen också har omedelbara konsekvenser för hur sektorns arbetsförhållanden ser ut och hur de utvecklas. Ett flertal förhållanden är slående annorlunda än i andra branscher –

oavsett om man jämför med traditionella industribranscher eller mer renodlade kunskapsbranscher.

I rapporten "Byggsektorns struktur och utvecklingsbehov" diskuterar författarna Juri Lutz och Eva Gabrielsson flera av byggsektorns särarter.

forts sid 2

Tungt – inte bara för kvinnor

Både arbetsgivare och arbetskamrater har varit ovilliga att släppa in kvinnor i branschen därför att de inte skulle klara de fysiska kraven. I själva verket visar det sig att jobben är för tuffa för både män och kvinnor och att det finns uppgifter utan krav på fysisk styrka där kvinnorna ändå saknas.

Barbro Olofssons rapport "Kvinnor och män i byggyrken" visar att svårigheter och hinder inte alls är begränsade till kvinnorna. Hit hör till exempel höga fysiska krav, strikta yrkesavgränsningar, oklara karriärmöjligheter, arbetstidens förläggning och begränsade möjligheter till deltidsarbete.

Välja bygg

Förbättringar i sådana här avseenden skulle påtagligt öka kvinnornas möjligheter att välja byggyrken. Det skulle dessutom vara bättre för både mäns och kvinnors hälsa och underlätta deras möjlighe-

ter att kombinera arbete i byggbranschen med familj och föräldraskap.

Trots att kvinnorna i byggbranschen är väl så utbildade som männen har män och kvinnor genomgående olika arbetsuppgifter. Kvinnliga yrkesarbetare saknas i stort sett inom nybyggnation. De finns i stället inom service, ombyggnad och reparation där friheten att själv bestämma uppläggning av t ex arbete och arbetstider är större. De kvinnliga arbetsledarna och civilingenjörerna har vanligen stödjande funktioner. De finns sällan på själva byggarbetsplatsen och saknas nästan helt på den högre ledningsnivån.

Lämnar branschen

Både kvinnliga och manliga ingenjörer vill ha ändrade arbetstider, arbetsmängd, karriärvägar och ett annorlunda ledarskap. Det visar sig också att orsakerna till att ingenjörerna lämnar byggbranschen är desamma oavsett kön och yrke.

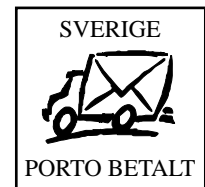
Bygghuset

Bygghuset är en fristående kommission som tillsattes av Sveriges Byggindustrier hösten 2001. Vi publicerar rapporter, studier, artiklar och nyhetsbrev. Dessutom anordnar vi seminarier. Arbetet pågår till och med den 31 oktober 2003.

Ansvarig utgivare
Widar Andersson
Tfn 070-577 26 00
widar.andersson@bygghuset.com

Redaktör
Lotta Oom
Tfn 073-983 03 28
Fax 08-622 56 66
lotta.oom@bygghuset.com

Bygghuset
Box 7785
103 96 STOCKHOLM
Tfn 08-21 02 72
Fax 08-21 02 73

B

Synar branschens villkor

Bygghörkommissionens uppgift är att belysa hur branschens villkor påverkar framförallt medarbetarfrågorna i vid bemärkelse. Ledstjärnan är att byggföretagens sätt att arbeta och branschens villkor ska samverka för att ge nöjda medarbetare, nöjda kunder och nöjda ägare.

Nu kommer de första rapporterna.

Brett engagemang

Ordförande Widar Andersson, Gunn Johansson och Anders Aspling hoppas att deras arbete ska ge nya perspektiv och helst leda till ett och annat radikalt förslag.

En viktig medarbetarfråga är byggföretagens förmåga att attrahera, utveckla och behålla duktiga medarbetare. Andra är bland annat kraven på lärande, utveckling, förtjänst, trygghet, effektivitet och stolthet över arbetet.

– Vi hoppas att många aktörer i branschen kommer att delta i arbetet. Ett brett engagemang och deltagande lägger en god grund för möjligheten att nå positiva resultat.

Gunn Johansson, Widar Andersson och Anders Aspling

... forts affärsvillkor

Författarna konstaterar att bristen på ett konstruktivt affärsmissigt partnerskap mellan de olika aktörerna i byggprocessen är stor. Det leder bland annat till låg grad av effektivitet, men påverkar även möjligheterna att långsiktigt arbeta med kunskapsuppbyggnad och organisatoriskt lärande. Den intressegemenskap som anges som en av de mest betydelsefulla faktorerna för ett effektivt flöde genom en värdekedja finns inte tillhands i byggprocessen. Tillspetsat uttryckt organiseras varje projekt som om det vore helt och hållet nytt, vilket hämmar effekti-

viteten men också påverkar arbetsmiljön, kvalitén, belöningsystemen och kompetensutvecklingen.

Konsekvensen blir bland annat att långsiktiga insatser på ett flertal medarbetarområden försvåras eller sätts på undantag.

Upphandlingsformerna har en avgörande betydelse för att konservera den organisation som idag präglar byggbranschen. Rapporten "Byggsektorns struktur och utvecklingsbehov" berör även detta förhållande.

På www.bygghörkommissionen.com kan du läsa rapporterna. Du kan också beställa dem på info@bygghörkommissionen.com, per telefon 08-21 02 72 eller fax 08-21 02 73.